τεύχος 3 - νοέμβρης 2001
έκδοση δρόμου

Ούτε κρατική ούτε θρησκευτική τρομοκρατία
Ενάντια σε Μπους και Μπιν Λάντεν
Αναρχικοί από Βοστόνη ενάντια στον μιλιταρισμό

Ο ατέλειωτος πόλεμος

Επιτήρηση και ενότητα

Τα κουρέλια της εθνικής ηθικής

Η συνέργεια των αντιπάλων

Από την Καμπούλ ως το Μανχάταν... δυο ανάσες δρόμος

Πληροφοριακή εκστρατεία

αναρχικός πυρήνας νίκαιας
αναρχικοί αντιεξουσιαστές κερατσινίου

Ο ατέλειωτος πόλεμος

«Εμείς απλώς καθόμαστε στο σκοτάδι, κοιτάζουμε τον ουρανό και περιμένουμε να πεθάνουμε». Τα λόγια του Τζαμάλ από το Αφγανιστάν είναι η άλλη όψη της μοιρασιάς του πλανήτη από τα αφεντικά. Αυτή η μοιρασιά σημαίνει πόλεμο - τώρα στο όνομα της ασφάλειας. Καμία καπιταλιστική μηχανή δε λειτουργεί αν δεν προκαλεί την καταστροφή και το θάνατο.

Υπάρχει ένας καταστατικός όρος ύπαρξης για το κράτος και τα αφεντικά κάθε χώρας: να επεκτείνουν τη σφαίρα επιρροής τους όπου παρουσιάζεται ευκαιρία. Εάν δεν το κάνουν, η θέση τους στους καταμερισμούς πλούτου και δύναμης θα κινδυνέψει από την επεκτατικότητα των ανταγωνιστών τους. Μετά το τέλος του διπολισμού, ο καινούργιος χάρτης κρατών και ηγεμονιών που δημιουργήθηκε έγινε το πεδίο δράσης για τις -πολλές φορές αντικρουόμενες- ορέξεις των κέντρων του «πολιτισμένου κόσμου». Χειραγωγώντας πολιτικά τους ιθαγενείς άρχοντες, διεισδύοντας οικονομικά ή επεμβαίνοντας στρατιωτικά, συνήθως κάνοντας και τα τρία σε διαφορετικές αναλογίες, οι καπιταλιστικές μητροπόλεις παλεύουν να μεγαλώσουν τα κομμάτια τους στην πίτα της παγκόσμιας εξουσίας, επιβάλλοντας την εξαθλίωση και το θάνατο. Οι περιφερειακοί εθνικισμοί και οι θρησκευτικοί φονταμενταλισμοί αναδεικνύονται σ' αυτό το παιχνίδι χρήσιμοι φίλοι ή/και αντίπαλοι των αναπτυγμένων κρατών. Έγινε στη Βοσνία και στο Κόσσοβο, γίνεται εδώ και καιρό στην Αφρική. Οι υπόγειες ή ανοιχτές αναμετρήσεις των ηγεμόνων. Και στο φόντο, η παραγραφή της ζωής και της αξιοπρέπειας εκατομμυρίων καταπιεσμένων.

Μετά την 11η Σεπτεμβρίου, η βία της επέκτασης επιταχύνθηκε. Η αποκατάσταση του κύρους των Η.Π.Α. στον αναπτυγμένο κόσμο δεν σήκωνε βραδυπορίες. Το συμβολικό κόστος ενός τέτοιου χτυπήματος έπρεπε να ισοσκελιστεί από μια ανάλογης αποφασιστικότητας επίδειξη πυγμής. Εάν κάτι τέτοιο δε γινόταν και αποδεικνυόταν ότι οι Η.Π.Α. δεν είναι αυτό που φαίνονται τόσες δεκαετίες, η εμπιστοσύνη των υπηκόων τους στην πολιτική διαχείριση, την οικονομία, τον «αμερικάνικο τρόπο ζωής», θα κλονιζόταν... Από κει και πέρα ολόκληρος ο "πολιτισμένος" κόσμος επικρότησε την εκστρατεία με βάση την κοινή τους επιδίωξη, την καταστολή των μαχητικών ισλαμικών κινημάτων. Ανάλογα όμως με τα επιμέρους συμφέροντα των δυτικών κρατών οι στόχοι τους είναι διαφορετικοί. Έτσι, χώρες που κατηγορούνται από τις Η.Π.Α. και την Αγγλία ότι υποθάλπουν τρομοκράτες, όπως π.χ. το Ιράκ, είναι εκείνες ακριβώς στις οποίες η Ρώσικη και δυτικοευρωπαϊκή διείσδυση είναι έντονη.

Εντονη αμηχανία των Ευρωπαίων για επέκταση των επιχειρήσεων

Μετά το χτύπημα λοιπόν στην Νέα Υόρκη, ο σαξονικός άξονας αξιοποίησε την τεχνολογικοστρατιωτική του υπεροχή για να κερδίσει έδαφος: να εγκατασταθεί στην Κεντρική Ασία -στο μαλακό υπογάστριο της Ρωσίας και δίπλα στην Κίνα. Και επίσης να ασκήσει «αντιτρομοκρατικές» πιέσεις σε χώρες που δεν ελέγχει. Το γαλλικό και γερμανικό κράτος δήλωσαν και αυτοί συμμετοχή στη σταυροφορία, για να κρατήσουν τα μερίδιά τους ή να αποκτήσουν καινούργια, αλλά βέβαια

ακολουθούν ασθμαίνοντας τις πρωτοβουλίες των πρωτεργατών της «αντιτρομοκρατικής» εκστρατείας. Η Ρωσία, η Κίνα και το Ιράν, που έχουν συγκροτήσει «το σύμφωνο της Σαγκάης», έχουν τις δικές τους ηγεμονικές φιλοδοξίες και βλέπουν με καχυποψία τους σάξονες επισκέπτες στην περιοχή τους, προσπαθώντας ταυτόχρονα να εξασφαλίσουν μια θέση έγκυρου διαπραγματευτή μαζί τους. Ακόμα και η Ιαπωνία ανέβαλε την αποπληρωμή χρέους 550 εκ. δολαρίων από το Πακιστάν και συμμετέχει σε «συμμαχικές» επιχειρήσεις για πρώτη φορά μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Το γεωπολιτικό παιχνίδι έχει πολλούς παίχτες.

Οι "παράπλευρες" λεηλασίες του δυτικού κόσμου

Ο Ουίλεμ Μπιούτερ, επικεφαλής οικονομολόγος της Ευρωπαικής Τράπεζας Ανοικοδόμησης και Ανάπτυξης (EBRD), θεωρεί ότι η παγκόσμια κρίση μπορεί να έχει και κάποια θετικά αποτελέσματα για τις πρώην σοβιετικές Δημοκρατίες... "Αν οι χώρες αυτές καλλιεργήσουν την εντύπωση ότι τάσσονται υπέρ της πλευράς του κόσμου που μάχεται την τρομοκρατία, ίσως επωφεληθούν από την αυξημένη διεθνή προσοχή. *Υπάρχει ενδιαφέρον για την δημιουργία σταθερότητας και ευημερίας σ' αυτήν την περιφέρεια.*"

Ας μην ξεχνάμε ότι στα νέα Ελ Ντοράντο όπου κατευθύνεται η καινούργια κατάκτηση, υπάρχει και «χρυσάφι»... Πρώτες ύλες και δρόμοι μεταφοράς τους. Να τί βρίσκεται στην Κεντρική Ασία -και σε κάποιες άλλες χώρες που κατηγορούνται σαν φυτώρια τρομοκρατών όπως η Λιβύη, η Αλγερία, το Ιράκ. Μαζί με ένα όφελος όχι άμεσο αλλά σημαντικό: δυνατότητες της πιο άγριας εκμετάλλευσης της εργασίας και της ζωής των εκεί υπηκόων.

Ο αραβικός και μουσουλμανικός κόσμος ξέρει τη μοίρα που του επιφυλάσσουν οι αρπακτικές ορέξεις των καπιταλιστικών μητροπόλεων. Την έχει μάθει καλά εδώ και αιώνες. Έτσι, η υπεράσπιση της μουσουλμανικής και αραβικής ταυτότητας εμφανίζεται σαν μια δύναμη αντίστασης και αξιοπρέπειας, με τον ισλαμικό φονταμενταλισμό να αναπληρώνει σε σημαντικό βαθμό την υποχώρηση των αριστερόστροφων εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων. Αυτή η ταυτότητα βέβαια, όπως κάθε εθνική ή θρησκευτική ταυτότητα, πολύ απέχει από το να είναι δύναμη ελευθερίας. Τα καθεστώτα που εγκαθιδρύονται στο όνομά της όχι μόνο είναι στυγνές τυραννίες, αλλά κατά καιρούς συμμαχούν με τη μία ή την άλλη «μεγάλη δύναμη», όπως έκαναν παλαιότερα ο Σαντάμ ή οι Ταλιμπάν με τις ΗΠΑ. Η επιδρομή εναντίον του Αφγανιστάν καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει θέση για «άτακτους» αρχαϊσμούς. Το μήνυμα είναι ότι οι διάφορες δεσποτείες δεν μπορούν παρά να συνεργάζονται στην άσκηση των αυτοκρατορικών προσταγών (σαξονικών, κεντροευρωπαϊκών ή ρώσικων). Και οι μουσουλμάνοι υπήκοοι οφείλουν να υποταχθούν στον ένα και μοναδικό θεό του καπιταλιστικού κόσμου: το χρήμα, και να ρυθμίζουν την επιβίωσή τους σύμφωνα με τους κανόνες του.

Τώρα βέβαια πολλοί μπορεί να αναρωτηθούν: αντιθέσεις μεταξύ καπιταλιστικών συνασπισμών τον καιρό της παγκοσμιοποίησης... επιδρομές και στρατοί κατοχής στην περιφέρεια τον καιρό της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και πληροφοριών... Η αλήθεια είναι ότι δεν μπορεί να υπάρξει καπιταλισμός χωρίς κράτος και την εδαφική του κυριαρχία. Το τέλος του έθνους-κράτους, το τέλος των συνόρων, θα είναι το τέλος του κεφαλαίου. Εκμετάλλευση σημαίνει κυριαρχία πάνω σε εδάφη, πρώτες ύλες, ανθρώπους. Και κυριαρχία σημαίνει πολιτικούς χειρισμούς, ιδεολογικό έλεγχο, αστυνόμευση και στρατιωτική παρουσία.

Χωρίς το κράτος και τα εθνικά του όρια η διατίμηση ντόπιος - ξένος και η πειθαρχία των εκμεταλλευόμενων με όπλο την εθνικότητά τους θα πήγαινε περίπατο. Από τη μια γωνιά του πλανήτη μέχρι την άλλη, ένας κοινός ορίζοντας προλεταριακών επιθυμιών, αναγκών, απαιτήσεων, θα μπορούσε να κάνει τα αφεντικά να τρέμουν.

Δυστυχώς, η κυριαρχία κινείται χωρίς επικίνδυνο αντίπαλο. Ο κοινωνικός ανταγωνισμός στον αναπτυγμένο κόσμο απέχει από το να είναι τέτοιος. Στο κενό που έχει αφήσει η ταξική αλληλεγγύη ανθίζει το φρούτο των ανθρωπιστικών ευαισθησιών, το αίτημα για λελογισμένη χρήση βίας ώστε να μην πεθαίνουν άμαχοι. Και «άμαχοι» είναι οι προλετάριοι στο ακραίο σημείο της υποτίμησής τους, όταν δηλαδή παλεύουν απλώς για να μην πεθάνουν. Με άλλα λόγια ο ανθρωπισμός είναι κάτι σαν το αναρρωτήριο σε ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης: φροντίζει να μην πεθάνουν *πάρα πολλοί* αιχμάλωτοι, δηλαδή φροντίζει για τη συνέχιση της αιχμαλωσίας-στα-όρια-του-θανάτου. Όμως εμάς, τους έγκλειστους στα στρατόπεδα της ασφαλούς επιβίωσης της δύσης θα έπρεπε να μας ενδιαφέρει κάτι διαφορετικό, το τέλος των στρατοπέδων. Το τέλος του πόνου και του θανάτου δε θα έρθει από την ανθρωπιστική διαπραγμάτευση των δολοφονιών, αλλά από τη δράση ενάντια στους αυτουργούς τους: αμερικάνοι στο Αφγανιστάν, ρώσοι στην Τσετσενία, σέρβοι αδερφοί και οι έλληνες σύμμαχοί τους στη Βοσνία, όλα τα κράτη που παλεύουν για τις ζώνες επιρροής τους. Η άλλη λύση είναι η εξόντωση για χιλιάδες προλετάριους *εκεί* και για εμάς η πρέζα κάθε κατανάλωσης, η διανοητική και συναισθηματική αναπηρία.

Επιτήρηση και ενότητα

Μπους. Μπιν Λάντεν. Αφγανιστάν. Καμπούλ. Βομβαρδισμοί. Άμαχοι. Νεκροί. Άνθρακας. Τρομοκρατία. Αμερική. Τυφλό χτύπημα. Πόλεμος. Τζιχάντ. Μουλάδες. Ομάρ. Καταφύγια. Βομβαρδισμοί. Πρόσφυγες. Dow Jones. Καταπίεση. Θάνατος. Λάθος χτύπημα. Αντιτρομοκρατία.

Εκεί όπου οι λέξεις χάνουν κάθε νόημα, εκεί όπου κατασκευασμένα νοήματα συνοδεύουν ψεύτικες εικόνες, εκεί ο πόλεμος που διεξάγεται είναι διττός. Πραγματικός και εικονικός. Ο πρώτος διαχειρίζεται τις ζωές, ο δεύτερος τους φόβους μας. Κι ενώ οι βόμβες πέφτουν στο Αφγανιστάν, η αγωνία δε σπέρνεται μόνο εκεί. Σπέρνεται και στις μητροπόλεις. Μετά την 11η του Σεπτέμβρη, το αίτημα για «ασφάλεια» εντός κάθε καπιταλιστικού συνόρου θα καθορίσει τους φόβους των υπηκόων. Η φιγούρα του «τρομοκράτη» θα μορφοποιηθεί σύμφωνα με τη συγκυρία και ο πόλεμος όχι μόνο θα έχει την πιο ισχυρή νομιμοποίηση, αλλά και θα αποτελέσει βασικό εργαλείο ανανέωσης της

συναίνεσης των κατοίκων των αναπτυγμένων μητροπόλεων στα καινούργια σχέδια των πλανητικών αφεντικών -μικρών ή μεγάλων. Με σημαία την «ασφάλεια» η αντιτρομοκρατική σταυροφορία γίνεται κεντρική επιλογή, όχι μόνο για την επέλαση στο εξωτερικό αλλά και για την πειθαρχία στο εσωτερικό.

Η εντεινόμενη αστυνομοκρατία, η άγρια καταστολή, ο έλεγχος είναι ο πόλεμος χαμηλής έντασης που θα παίζεται «εδώ», στον πολιτισμένο κόσμο. Γιατί ο εχθρός αν και κατάγεται από «εκεί» μακριά -φανατικός ισλαμιστής ή άραβας απολίτιστος- όμως μπορεί να κυκλοφορεί και στα «πάτρια» εδάφη. Και απέναντί του κάθε ντόπια κοινωνία πρέπει να είναι ενωμένη. Ψυχολογικά (υπό το καθεστώς του πανικού) και ηθικά (νομιμοποιώντας εγκληματικές επιδρομές, που δήθεν θα κυνηγήσουν το έγκλημα, στο όνομα της ασφάλειας της). Με το κράτος, τους μπάτσους και τα αφεντικά τοποτηρητές της ενότητας. Κι είναι αυτό το ιδεολόγημα της ενότητας που θα σημάνει την εξορία του ταξικού μίσους και το κυνηγητό του από τις συντονισμένες αστυνομίες όλων των κρατών. Και είναι οι νέοι ορισμοί για την τρομοκρατία, τους τρομοκράτες και τις ενέργειες τους που θα ποινικοποιήσουν και θα εξοβελίσουν από το κοινωνικό πεδίο κάθε είδους ανταγωνιστική πρακτική στις κυρίαρχες κρατικές και καπιταλιστικές προσταγές. Γιατί οι κατακτητές για να λεηλατήσουν πρέπει να έχουν φυλαγμένα τα «νώτα» τους.

Κι ενώ ο χορός της αντιτρομοκρατίας καλά κρατεί, το πανηγύρι θα έχει και τις αθέατες πλευρές του. Όταν η τρομοκρατία θεωρείται «εισαγόμενη» όπως και η μετανάστευση, τότε η σύνδεσή τους δε θα είναι δύσκολη για τους σχεδιασμούς των αφεντικών, εθνικών ή πλανητικών. Και είναι στα σκοτάδια που οι καθημερινοί βιασμοί και η εξαθλίωση των μεταναστών θα βαθύνουν. Στα σκοτάδια και πάνω σε κάθε διαταξική εθνική αυταπάτη. Ανάλογα με τις ανάγκες της παραγωγής και την ένταση της αντιτρομοκρατικής εκστρατείας θα ρυθμίζεται και η στρόφιγκα της καταστολής, μέσα από την οποία περνάνε οι μεταναστευτικές ροές. Με την εκμετάλλευση των μεταναστών να μένει το μόνο καθεστώς που τους επιφυλάσσει κάθε ντόπια κοινωνία, κάθε μικρό ή μεγάλο αφεντικό.

Τα κουρέλια της εθνικής ηθικής

Είναι απορίας άξια η ικανοποίηση που ένιωσαν και εξέφρασαν τα ανεπίσημα ελληνικά χείλη όλων των αποχρώσεων του ιδεολογικού καμβά (αριστεροκεντροδεξιά), αμέσως μετά τα χτυπήματα στη Ν. Υόρκη. Μια ικανοποίηση που κρύβει από πίσω ένα φασιστικό(;) μέτρο, που θα μετρήσει τους νεκρούς: «τους άξιζε αυτό που έπαθαν, συλλήβδην και αδιάκριτα(!), γιατί είναι αμερικανοί και άρα καταπιεστές, φονιάδες των λαών». Αναρωτιόμαστε πώς θα ένιωθε με αυτήν την άποψη και η χ καθαρίστρια -δε μπορεί τουλάχιστον μια τέτοια θα υπήρχε- καθώς έχουμε ακούσει διάφορα για το τί είδους τελικά ήταν αυτός ο κόσμος μέσα σ' αυτά τα κτίρια. Μια ικανοποίηση που κρύβει και ένα εθνικό μέτρο: εμείς είμαστε καλύτεροι γιατί δεν είμαστε αμερικανοί και άρα δεν είμαστε καταπιεστές και άρα ποιός θα ήθελε να μας κάνει κακό; Εμείς λέμε ότι η ελληνική κοινωνία δε διαφέρει ουσιαστικά από την αμερικάνικη, τη γαλλική ή τη ιταλική. Λέμε ότι οποιοσδήποτε ζει στη γεωγραφική περιφέρεια ενός έθνους-κράτους πρέπει να μάθει αργά ή γρήγορα (κι όσο πιο γρήγορα τόσο το καλύτερο) ότι κάθε τέτοιο, όσο μικρό ή μεγάλο κι αν είναι, έχει γράψει την ιστορία του με το αίμα χιλιάδων καταπιεσμένων. Ότι κάθε κράτος έχει τη μικρή ή τη μεγάλη του Βοσνία, τη μικρή ή τη μεγάλη του Αλγερία, τη μικρή ή τη μεγάλη του Παλαιστίνη. Κι επειδή εδώ είναι «βαλκάνια δεν είναι παίξε γέλασε», κι επειδή η

Ελλάδα *είναι* η ιμπεριαλιστική μητρόπολη των βαλκανίων, αναρωτιόμαστε πάλι: τί θα σκεφτόταν, αλήθεια, κάθε ντόπιος αλληθωρισμένος υπήκοος την υποτιθέμενη στιγμή που θα τον έπαιρναν τα σκάγια της οργής ενός βόσνιου που επέζησε της σφαγής στη Σρεμπρένιτσα (το 1995) 8.000 άμαχων μουσουλμάνων, βλέποντας να υψώνεται η ελληνική δίπλα στη σέρβικη σημαία ως νικητήριο επισφράγισμα του πιο αποτρόπαιου εγκλήματος που γνώρισε η Ευρώπη μετά το 2ο παγκόσμιο πόλεμο; Αν κάθε αμερικανός είναι ένοχος για τα εγκλήματα του αμερικανικού κράτους ανά τον πλανήτη, τότε είναι και κάθε γάλλος για τα εγκλήματα του γαλλικού κράτους στην Αλγερία, κάθε ισραηλινός για τα εγκλήματα στην Παλαιστίνη, κάθε ρώσος για τα εγκλήματα στην Τσετσενία, κάθε έλληνας για τα εγκλήματα του ελληνικού κράτους στα αφαιμαγμένα βαλκάνια και ούτω καθ' εξής. Και λέμε πάλι: πως καμία κοινωνία δεν έχει συλλογικά και αδιαφοροποίητα ευθύνη για τις αποτρόπαιες αποφάσεις των εξουσιαστών της, με τον ίδιο τρόπο που καθένας και καθεμία οφείλουν, πριν χαρούν για σφαγές μακρινές, να στρέψουν το βλέμμα στις πιο κοντινές, που οργανώνονται από τους δικούς τους, επίσημους ή ανεπίσημους, δήμιους. Σφαγές, ίδιες μ' αυτές που γεννούν επίδοξους καμικάζι. Και όσο εχθρική κι αν μας είναι κάθε είδους αδιάκριτη βία, που μακράν απέχει από το ν' απελευθερώνει κοινωνικές δυναμικές, ωστόσο ξέρουμε ότι η καταπίεση δε μετριέται από τις εθνικές φαντασιώσεις των υπηκόων περί του καλού δικού τους κράτους και των κακών ξένων, αλλά μετριέται από αυτούς που κάθε φορά την υφίστανται.

Η συνέργεια των αντιπάλων

Από τη Ν. Υόρκη στην Καμπούλ. Ο κύκλος της βίας συνεχίζεται ερήμην και εναντίον μας. Δε θα εστιάσουμε ειδικά στους νεκρούς στη Ν. Υόρκη. Αυτή η εκατόμβη δεν είναι περισσότερο αποτρόπαια από τις υπόλοιπες που έχουν γεμίσει τον πλανήτη (στον πόλεμο του Κόλπου, στη Βοσνία, στην Αφρική). Χρειάζεται όμως ν' αναρωτιέται κανείς τί είδους είναι εκείνη η βία και οι καμικάζι αφανείς απόστολοί της που στο όνομα των καταπιεσμένων(!) εκκαθαρίζουν μαζικά άμαχους σκορπώντας τη μυρωδιά του ολοκληρωτισμού. Δεν μπορούμε να πιστέψουμε -κι είναι αφελής όποιος το κάνει- ότι οι πύργοι στη Ν. Υόρκη κατέρρευσαν από τη νέμεση που εξαπέλυσαν οι καταπιεσμένοι μουσουλμάνοι όπου γης. Όμως, είναι πάνω στα ερείπιά τους που θα νομιμοποιηθεί το βάθεμα αυτής της καταπίεσης. Χρειάζεται, επίσης, να υπενθυμίζει κανείς ότι δεν είναι από ανθρωπισμό που οργίζεται, όταν η μοίρα που κάποιοι αυτόκλητοι πλανητοσωτήρες αποφάσισαν για χιλιάδες αφγανούς και αφγανές σήμερα, θα είναι ίδια μ' αυτήν που είχαν χτες στο Κόσσοβο, πιο πριν στη Βοσνία, στο Ιράκ, στην Παλαιστίνη. Όποιοι σκορπούν το θάνατο έχουν τους λόγους τους. Κι αν οι «δίδυμοι πύργοι» υπήρξαν μαχαιριά στην καρδιά της Ν. Υόρκης, ωστόσο τ' αφεντικά του πολιτισμένου κόσμου ξέρουν καλά πώς να καρπώνονται τις «υπεραξίες» τους.

Και καλά, όλοι αυτοί θα βρουν, βρίσκουν ήδη, τους τρόπους να κάνουν τα «υπερατλαντικά ταξιδάκια» τους πάνω από τα κεφάλια μας, εμείς όμως; Και στο «εμείς» χωράνε όλοι όσοι είναι καταπιεσμένοι, εκείνα τα ανταγωνιστικά υποκείμενα που μισούν ή μπορούν να μισήσουν τ' αφεντικά όλων των αποχρώσεων, θρησκευτικών ή φιλελεύθερων. Αν η βία δε σμίξει με την απελευθέρωση, η μόνη βία που θα γνωρίζουμε θα κατευθύνεται από κάθε είδους ηγεμονία μεταμοντέρνα ή αρχαϊκή κι εμείς θα μένουμε θεατές της ιστορίας που γράφουμε με το αίμα μας. Γιατί αν στον καπιταλισμό έχουν υπερσυσσωρευτεί για άλλη μια φορά εμπορεύματα και κεφάλαια και δεν υπάρχουν αγορές να τα χωνέψουν, έχει υπερσυσσωρευτεί και η αδράνειά μας -κυρίως αυτή. Επιτακτικό όσο ποτέ να δούμε τί θα κάνουμε. Για να μη γίνουμε οι «παράπλευρες απώλειες» στους πολέμους τους.

Από την Καμπούλ ως το Μανχάταν...
δυο ανάσες δρόμος

Και ξαφνικά τα κράτη της Δύσης θυμήθηκαν τις γυναίκες του Αφγανιστάν.

Και ξαφνικά τα ΜΜΕ ξέθαψαν από τα συρτάρια τους φιλμ που τραβήχτηκαν παράνομα από γυναίκες χρόνια πριν και φυγαδεύτηκαν από τη χώρα με κίνδυνο ζωής, με την αφελή ελπίδα ότι θα ευαισθητοποιήσουν τη "διεθνή κοινή γνώμη" να ασκήσει πιέσεις έτσι ώστε να καλυτερεύσουν οι συνθήκες ζωής τους.

Ειρωνεία... τα ντοκουμέντα αυτά χρησιμοποιήθηκαν ως προπαγάνδα για να χειραγωγήσουν τη "διεθνή κοινή γνώμη" και να προετοιμάσουν το έδαφος για έναν πόλεμο στον οποίο -όπως και σε κάθε πόλεμο- αυτοί που θα υποφέρουν (από την πείνα, τις εκτοπίσεις, τις αρρώστιες, τους βιασμούς, τους βομβαρδισμούς) θα είναι αυτοί που η μιλιταριστική λογική των απανταχού στρατοκρατών τους λογαριάζει ως άμαχους, στερόντας τους ουσιαστικά τη δυνατότητα να υπερασπιστούν τον εαυτό τους, δηλαδη οι γυναίκες και τα παιδιά.

Οι Ταλιμπάν τις σαβανώνουν και οι Δυτικοί τις βομβαρδίζουν, για το καλό τους πάντα. Θάνατος από μέσα, θάνατος κι απ' έξω: να τι υπόσχονται στις Αφγανές οι ντόπιοι και ξένοι πολέμαρχοι. Κι εκείνες, φυσικά, δεν έχουν να διαλέξουν, δεν έχουν να ελπίζουν. Ακόμα κι αν δεν το ξέρουν το διαισθάνονται: οι γυναίκες είναι οι "παράπλευρες απώλειες" των πολέμων, είναι το ζωντανό αναλώσιμο υλικό της ειρήνης. Είναι τα λάφυρα για αυτούς που προελαύνουν (υπάρχουν σε αφθονία στην αιχμαλωσία), τα εξιλαστήρια θύματα γι' αυτούς που οπισθοχωρούν (ως "πιο αδύναμες" θα εισπράξουν το μένος έτσι ώστε να τονωθεί ο πληγωμένος ανδρισμός των πολεμιστών).

Το ανθρωπιστικό προφίλ που προσπαθούν να διαμορφώσουν τα δυτικά κράτη μέσω των ΜΜΕ, παρουσιάζοντας την επέμβαση στο Αφγανιστάν ανάμεσα στα άλλα και ως επιχείρηση σωτηρίας των Αφγανών -και κυρίως των γυναικών- από το αυταρχικό καθεστώς των Ταλιμπάν, είναι υποκριτικό. Η χρηστικότητα του ξαφνικού τους ενδιαφέροντος φαίνεται τόσο από το ότι επιμελώς είχαν επιλέξει να σιωπούν για την καταπίεση των Αφγανών γυναικών εδώ και πάρα πολλά χρόνια (από την εποχή των μουτζαχεντίν, τους οποίους ενίσχυαν υλικά τη δεκαετία που πολεμούσαν τους Σοβιετικούς και οι οποίοι ήταν οι πρώτοι που επέβαλλαν την μπούρκα, ως και τα πρώτα χρόνια της διακυβέρνησης των Ταλιμπάν, τότε που τους στήριζαν), όσο και από το ότι δεν έχουν κανέναν ενδοιασμό να συμμαχούν με απολυταρχικά θεοκρατικά κράτη (όπως η Σαουδική Αραβία), όπου η καταπίεση της γυναίκας είναι νόμος.

Καμιά διακήρυξή τους, καμία στημένη συγκίνηση ή αγανάκτηση μπροστά στις κάμερες δεν μπορούν να μας ξεγελάσουν. Η ιστορία δείχνει ότι ποτέ κανένας κυρίαρχος δε χάρισε στις γυναίκες ελευθερίες ή "δικαιώματα". Τα όσα "κεκτημένα" κερδίθηκαν μέσα από αγώνες -συχνά βίαιους- στο δημόσιο πεδίο και με την πεισματική αντίσταση στο αθέατο πεδίο της ιδιωτικής ζωής. Σε Δύση και Ανατολή οι ηγεμόνες το γνωρίζουν καλά: ο δρόμος για τη γυναικεία χειραφέτηση περνάει μέσα από τον αγώνα για κοινωνική απελευθέρωση, δηλαδή τη συντριβή της εξουσίας τους.

Η απόσταση βολεύει. Η καταπίεση των γυναικών του τρίτου κόσμου πλασάρεται εδώ και δεκαετίες ως επιχείρημα για να μας πείσουν ότι "καλά είμαστε εμείς" στον δυτικό κόσμο και να απαλύνει τη βία που και εμείς εισπράττουμε. Αν ο φερετζές και η μπούρκα είναι εύγλωττα σύμβολα καταπίεσης και ανελευθερίας, οι λαχανιασμένες ανάσες των γυναικών στο δρόμο μόλις σκοτεινιάσει η ανασφάλεια και ο φόβος επιταχύνουν το βήμα- σε κάθε γωνιά της Δύσης είναι μια εξίσου εύγλωττη πραγματικότητα. Σημασία δεν έχει να ανακαλύψουμε ποιος πολιτισμός καταπιέζει περισσότερο, αλλά να κατανοήσουμε ότι *κάθε* πατριαρχικός πολιτισμός είναι *ένα σύστημα εξουσίας και επιβολής* πάνω στο σώμα και τη συνείδηση των γυναικών, όπως και ότι ο ρόλος κάθε θρησκείας είναι να διαφυλάττει, μέσω της ηθικής, την κυρίαρχη κοινωνική οργάνωση.

Σημασία έχει να παλέψουμε ενάντια σε αυτόν τον πολιτισμό των διαχωρισμών και της επιβολής, της αντικειμενοποίησης των σωμάτων και της καθυπόταξης των επιθυμιών, της διανοητικής χειραγώγησης και της επιβολής ρόλων. Σημασία έχει να αγωνιστούμε ενάντια στις ιδιαίτερες συνθήκες καταπίεσής μας και τους θεσμούς που στηρίζουν την οργάνωση της τόσο εδώ όσο και εκεί και παντού. Δεν φτάνει ο ανθρωπισμός ούτε οι φιλανθρωπίες, δεν

φτάνει η συγκίνηση. Η οργή πρέπει να περισσεύει και να στρέφεται ενάντια σε όσους, στο όνομα οποιασδήποτε θρησκείας, οποιασδήποτε ηθικής, οποιασδήποτε τάξης και ασφάλειας, προσπαθούν να

μας βάλλουν στο χέρι.

Κι όσο για τις Αφγανές, τώρα που οι πρόσφυγες καταφτάνουν κατά εκατοντάδες, τώρα που τα γαλάζια φαντάσματα που βλέπαμε στις φωτογραφίες των εφημερίδων αποκτούν σάρκα και οστά, τώρα που το ελληνικό κράτος διατάσσει την απέλαση τους και τα ΜΜΕ τους παρουσιάζουν ως «εθνικό κίνδυνο», τώρα που κάποιες έφτασαν τόσο κοντά… τώρα μένει να δούμε πώς το συναίσθημα θα μετατραπεί σε συνείδηση και η συνείδηση σε πράξη. Η αλληλεγγύη είναι το όπλο μας.

Πληροφοριακή εκστρατεία

Η πληροφόρηση (αυτό το λειτούργημα που έχουν αναλάβει εργολαβικά τα ΜΜΕ) δεν είναι σε καμία περίπτωση μια ουδέτερη διαδικασία ενημέρωσης, αλλά αφορά τη διαχείριση των πληροφοριών, την επιλεκτική προβολή ή αποσιώπηση πτυχών της πραγματικότητας, ακόμα και την κατασκευή ειδήσεων. Έτσι, μετά την 11[η] Σεπτέμβρη ο τρόπος παρουσίασης των γεγονότων (η επίθεση εναντίον των ΗΠΑ, η έναρξη των πολεμικών επιχειρήσεων στο Αφγανιστάν, οι προβαλλόμενες τρομοκρατικές απειλές βιολογικού και πυρηνικού χαρακτήρα) απέβλεπε στην εδραίωση ενός κλίματος γενικευμένης ανασφάλειας με στόχο τη χειραγώγηση των συναισθημάτων των υπηκόων και τη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης συνείδησης. Έπρεπε δηλαδή οι δυτικές κοινωνίες να νιώσουν ότι βρίσκονται σε διαρκή κίνδυνο ώστε πάνω στο φόβο να αναπτυχθεί η οργή, ο πατριωτισμός και το αίτημα για αντεκδίκηση, άρα και η συσπείρωση γύρω από τα κράτη και τη «σωτήρια» αποστολή τους.

Πιο συγκεκριμένα. Από τις πρώτες στιγμές της επίθεσης εναντίον των ΗΠΑ όλες οι αναφορές σε άρθρα, ρεπορτάζ, τηλεοπτικά παράθυρα και talk show εστιάστηκαν στην καταστροφή του Παγκόσμιου Κέντρου Εμπορίου και το χτύπημα στο Πεντάγωνο άρχισε να αποσιωπάται ώστε να μπορέσει να ακολουθήσει η χρησιμοθηρική φιλολογία περί «αμάχων» και «τυφλού χτυπήματος». Οι νεκροί των δίδυμων πύργων παρουσιάστηκαν με αξιοσημείωτη επιλεκτικότητα ως «αποτρόπαιο έγκλημα» τη στιγμή που τα εκατομμύρια θύματα των πολέμων των δυτικών σε ολόκληρη την υφήλιο τα τελευταία χρόνια είτε στο μεγαλύτερο βαθμό αποκρύπτονται είτε παρουσιάζονται ως «παράπλευρες απώλειες», τη στιγμή που οι δεκάδες χιλιάδες καθημερινοί θάνατοι από πείνα, λειψυδρία, αρρώστιες, ανθρώπων υποτιμημένων και πάλι ως επί το πλείστον από τους δυτικούς κυρίαρχους θεωρούνται σταθερά ανάξιοι λόγου. Το μανιχαϊστικό δίπολο καλός-κακός αποτέλεσε το κύριο εργαλείο προσέγγισης των ζητημάτων που αναδείχτηκαν από το χτύπημα εναντίον των ΗΠΑ, με φυσιολογική κατάληξη τη διαπίστωση της αυταπόδεικτης ανωτερότητας του δυτικού πολιτισμού. Η φιγούρα του τρομοκράτη σκιαγραφήθηκε: άραβας ή βορειοαφρικανός, μελαψού χρώματος και μουσουλμάνος. Ενώ η καθημερινή προβολή του -απίθανου- ενδεχόμενου μιας βιολογικής ή πυρηνικής απειλής κατά των δυτικών κοινωνιών αποτελεί το βασικό μέσο συντήρησης της ανασφάλειας και πλήρους δαιμονοποίησης των αράβων και των μουσουλμάνων, για τη νομιμοποίηση της συνέχισης των πολεμικών επιχειρήσεων -προς το παρόν περιορισμένες- στο Αφγανιστάν, της εντατικοποίησης του ελέγχου της μετανάστευσης και της τρομονομοθετικής πολιτικής.

Αυτά σχετικά με το μέτωπο του ιδεολογικού πολέμου που διεξάγεται εναντίον μας καθημερινά. Του ψέματος, της παραποίησης, του ελέγχου των πληροφοριών, της προπαγάνδας. Υπάρχει όμως και κάτι ακόμα. Το θέαμα, η εξωραϊστική και υπνωτική του ικανότητα κι η δική μας συνήθεια στην αποβλάκωση, στην προσέγγιση και κατανόηση του κόσμου μέσα από ένα φίλτρο εικονικό. Η πραγματικότητα του πολέμου δεν έχει καμία απολύτως σχέση με τις φαντασμαγορικές τροχιοδεικτικές βολές των τηλεοπτικών πλάνων -ξέρετε αυτές με το εξαίσιο φωσφορίζον πράσινο που κάνουν τις επιθέσεις να μοιάζουν με φιέστα συνοδευόμενη από βεγγαλικά. Οι βομβαρδισμοί κι οι υπόλοιπες στρατιωτικές επιχειρήσεις δεν είναι τηλεοπτικό σήριαλ του οποίου τα καθημερινά και ακίνδυνα επεισόδια παρακολουθούμε στα δελτία ειδήσεων των 19:30, αλλά συνεπάγονται τη φρίκη των βίαιων θανάτων και των ξεριζωμών. Ο πόλεμος είναι πόλεμος κι όχι άλλη μια είδηση που την αντιμετωπίζουμε κυνικά, αδιάφορα ή εκνευρισμένα, καθισμένοι στον αναπαυτικό καναπέ μας. Κι αυτό είναι ένα από τα βασικά σημεία αφετηρίας για έναν δυτικό άνθρωπο που θέλει να κατανοήσει τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στο Αφγανιστάν και να πάρει θέση.